

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 373. Quis sit legitimus Judex criminis usuræ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

jurisdictioni Principum, in quorum terris degunt. Covar. l. c. num. 9. §. *Septimo*, Mol. num. 12. de Lugo cit. d. 24. S. 4. num. 70. Pirh. n. 167. contrarium tenentibus Azor. Clar. aliisque apud Barb. in c. h. t. in 6. n. 10. Alias adhuc pœnas aliquas jure statutas in usurarios vide apud Pirh. à n. 168. præter quas pœnas jure statutas etiam pœnis arbitrariis & extraordinariis puniri possunt usurarii à Judice, tam ecclesiastico quam sæculari, præferim pecuniaria, ut in eo, in quo peccarunt, multentur. Tholof. L. 3. de usur. c. ult. n. 4. & 7. & per constitutiones Imperii mutantur amissione quartæ partis fortis, Gail. L. 2. obs. 4. n. 1. vel publicatione bonorum, Tholof. l. c. n. 8.

Quest. 373. Quis sit legitimus Judex criminis usuræ?

R Esp. Usura est crimen mixti fori, ita ut tam Laicus, quam Ecclesiasticus de eo cognoscere & judicare possit, non solum ubi est quæstio facti, num hic & nunc commissum sit crimen, de quo liquidò constat, esse usuram, ut constat ex c. post miserabilem h. t. sed etiam, dum est quæ-

stio iuris, dum nimirum quæritur, num hic vel ille contractus sit usurarius, ut docent Farin. prax. crim. quæst. 8. n. 140. Covar. cit. n. 3. c. 1. Sylv. l. c. 9. in princ. Pirh. h. t. n. 14. Reiffenst. n. 194. contra Gl. in c. cum sit. de foro compet. V. malefactores. Clarum V. usura. n. 8. & quosdam alios; tum quia nullibi in jure canonico interdictum Laico Judici, cognoscere de usura in casu quæstionis iuris & in c. post miserabilem, sine distinctione inter quæstionem facti & iuris conceditur laico cognoscere & judicare de usura; tum quia crimen hoc non tantum juri ecclesiastico, sed & divino ac naturali advertatur. Neque esse solius fori ecclesiastici, probatur ex eo, quòd sit actus peccaminosus, de quo quæ tali cognoscere in quæstione iuris spectet ad solum Judicem ecclesiasticum; nam ad eum solum spectat generali definitione decernere, quæ sint, vel non sint peccaminosa. Quo non obstante potest quoque Judex laicus cognoscere, num hic & nunc hic vel ille actus sit iustus vel iniustus, canonibus & legibus contrarius, Reiffenst. l. c. n. 169.

TITULUS XX.

De Crimine Falsi.

Quest. 374. Crimen falsi quid sit, quæ ad illud requirantur, & quot modis committatur?

R Esp. ad primum & secundum, falsum vel falsitas, strictè acceptum pro falso iuridico, est fraudulenta seu dolosa imitatio vel potius immutatio veritatis facta in præjudicium alterius. Auth. de instrum. cautela, colat. 6. Novell. 73. in princ. & ibi Gl. V. imitatio. juncta Gl. margin. Lit. G. Tholof. Syntag. L. 36. c. 1. n. 2. Haunold. Tom. 6. de f. & f. tr. 2. n. 174. Proinde ad falsitatem requiruntur tria. Primò: ut veritas pervertatur. cit. Novell. 73. Secundò: ut fiat dolo malo seu animo decipiendi alium. L. nec ad exemplum. C. ad leg. Cornel. de fals. ac proinde falsitas non committitur ab eo, nec punitur, & pro falsario non habetur, qui ex ignorantia vel errore veritatem immutat, falsum testimonium dicens. L. 31. ff. h. t. Tertiò, ut fiat cum notabili damno alterius, ita ut alteri noceat, vel nocere possit, etsi id forè impediatur. L. qui falsas. & L. si falsos. C. de crim. falsi. Mascard. de prob. concl. 739. n. 12. Mol. tr. 2. de iust. d. 70. n. 3. Pirh. h. t. n. 1. horum trium uno deficiente non tenetur quis pœnâ huius criminis, cit. L. ne exemplum.

2. Resp. Ad tertium: Committitur falsitas principaliter modis quatuor, dicto, scripto, facto, usu. Hostiens. in sum. h. t. n. 2. Farin. pr. crim. p. 6. l. 5. §. 16. de falsitate. q. 150. n. 6. Mascard. l. c. n. ult. Damhoud. pr. crim. c. 119. Pirh. l. c. Wiestn. h. t. n. 3. de horum nunc singulis in particulari.

Quest. 375. Qualiter committatur falsum dicto seu verbo?

R Esp. Committitur dicto primò & potissimum per testes in iudicio falsum deponentes, vel verum supprimentes dolo malo. can. quisquis, 11. q. 3. L. 1. & L. falsi pœna, c. 1. h. t. ubi etiam, quòd falsidicus testis tribus personis est obnoxius, primò: R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

Deo, cuius omnium hominum actus & cordium secreta intuentis præsentiam contemnit, Judici, quem mentiendo fallit, ut proinde ab eo, licet aliàs competens illius Judex non sit, extraordinariè puniri possit, L. nullum. C. de test. delicto ipsi jurisdictionem tribuente in delinquentem. c. fin. de foro comp. L. 1. c. ubi de crim. agi oportet. modò non sit incapax jurisdictionis respectu talis testis falsarii, ut est Judex Sæcularis respectu Clerici, qui ab eo nec intra nec extra iudicium delinquens puniri potest, c. cit. si Clerici. de iudic. Clarus §. fin. q. 38. n. 14. Covar. pract. c. 18. n. 8. Pachin. Contror. L. 9. c. 2. V. tertia. Postremò: innocenti, quem falso testimonio lædit. Est crimen publicum, ita ut quilibet de populo possit de eo accusare, etiam si suâ nihil intersit. §. item lex Cornelia de falsis Inst. de publ. iud. Mol. l. c. n. 2. Clar. §. falsum. num. 1. Item est crimen exceptum, & in generali remissione ac dispositione non comprehensum. Menoch. de arb. cas. 306. n. 11. Farin. l. c. num. 14. Dicitur autem verum supprimit, quando interrogatus super certo articulo dicit se nihil de hoc scire, vel quando iuravit, se veritatem dicturum, quod ad propositum scit, & tamen tacendo veritatem supprimit, secus, si simpliciter iuravit se ad interrogata responsurum, si non interrogatus taceret; tunc enim non tenetur crimine falsi. Abb. in c. 1. h. t. n. 3. Farin. pr. crim. p. 2. tr. de testib. q. 62. num. 230. (qui tamen id limitat, modò sine dolo tacuerit) Pirh. & Reiffenst. h. t. n. 4. Item veritatem supprimit, si interrogatus responderet, se non recordari; cum debeat verisimiliter recordari. Item si per malitiam ex dolo responderet versutè & obscurè. Farin. l. c. num. 224. Pirh. l. c. Reiffenst. num. 6. Secundò per eos committitur falsum, qui testem subordinant, vel donis aut pretio corrumpunt ad dicendum falsum testimonium, aut ad supprimentam veritatem, uti & qui utitur dicto falsi testis. Clar. §. falsum. n. 3. & 4. Pirh. l. c. Reiffenst. num. 5. non tamen per eos, qui donis, corrupti nihilominus contra dantem munera depo-